

Forfatter: Knudsen, Jakob

Titel: Udrag fra Gjæring (Danske Klassikere)

Citation: Knudsen, Jakob: "Gjæring Afklaring", i Knudsen, Jakob: *Gjæring Afklaring*, udg. af Poul Zerlang , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 50. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-knudsenj01val-shoot-idm140346606469120/facsimile.pdf> (tilgået 26. september 2021)

Anvendt udgave: Gjæring Afklaring

Rækker, ligesom Tøj paa Torre-Snore; dybt frostblaat var Stoffet i dem, men med hvidblaa Rande, og det var Randene, man mest saae.

Der kom en Knagen i Isen, der bredte sig, ligesom naar Ænder siger Rap-Rap i en Dam, blot at Lyden her vistnok spændte over en halv Mil til alle Sider. Det kjendte Karl saa saare godt, men han havde ikke hørt det *efter* den Historie om »Strømmanden« eller »Færgekarlen«, der raabte paa Mennesker.

Der gik en gysende Fornemmelse igjennem ham af, at hans sjælelige Velbefindende ikke var saa paalideligt, som det kunde være. - Hvor Dagene dog ogsaa var korte nu. Klokken var halvtre, og det skumrede jo allerede.

Der laa Sne-Is over hele Yderholmen. Han vilde udenfor den, hvor der var rigtig Is, om end ujævn. - I det han vilde gaa ud paa denne Is, saac han paa Yderkanten af Holmen noget ligge, der kunde ligne baade det ene og det andet, det var dækket af Sne - maaske en død Hest? - Han gik hen til det. - Nej, det var ikke noget Aadsel. - Han tog ned i det og fik fat paa en Haandfuld almindeligt, brunt Holmhø. Der var altsaa Lars Nielsens, der ikke havde faaet revet ordentlig rent her ude - - -

Men for Karl var det, som om han var bleven bidt af en Hugorm. Her var det! - Aa ja, han vidste jo godt, det kunde ikke være langt borte; men han vidste ikke, at Angsten sad ham saadan i Kroppen endnu, Angsten for - - Skyld. For, at det var noget grueligt noget, der var hændt ham, - som han havde gjort.

Han følte sig ganske raadløs. Det var dog forfærdeligt, naar det, man var angst for, sad fast i Sindet. Saa kunde man jo ikke flygte for det.

Han havde hurtig forladt Hødyngen og var gaaet ud over Isen. Han blev ved at gaa, uden at tænke derpaa. Hvor saae det dog hjerteløst ud, dette hvide og hvidblaa, blaalige og mørkeblaa til alle Sider. Og Isens hvide, endeløse Flaade - een Ligegyldighed, een uendelig Ligegyldighed for ham og alt, hvad der kom ham ved. - Aa, denne hule Gungren, der af og til blev som en skrattende Dragen. Det lo ad ham altsammen, fordi han nu vist var i dets Magt. - Hvad var det, Meyer havde sagt om at være i Tilfældets Magt, naar man ikke var i Guds Vold. - Han var kommen saa langt ud, at han kunde se over »Hellets«. Det lignede Øjet paa et Firbeen eller en Snog eller paa en syg Fugl;

det var ligesom det trak en Hinde over sig, naar Blæsten krusede dets Flade.

Og pludselig blev han greben af Rædsel for dette Syn og løb ind efter. Og der varede ikke længe, saa syntes han, det var ligefrem Fanden, han havde i Hælene. Det var ondt, men det var ogsaa godt, for den Onde selv havde man da Raad imod. Han bad sit Fadervor og slog Kors for sig, og blev ogsaa roligere. Tilslidst vendte han sig om, stod stille og bad, – og gik saa videre hjemad, op i Engtoften.

Han var bleven ganske svedt. Men han var tillige saare, saare lykkelig over Guds Naade. For den var der da ingen Grænser paa. Han vidste jo ikke, hvad det var for noget forfærdeligt noget, der var kommet over ham og havde skræmt ham saadan; men eet vidste han sikkert, at ihvor galt det saa var fat, hvad han saa havde gjort, – selv om han var den største Forbryder, – for Guds Tilgivelse var det ene ikke mere uoverkommeligt end det andet, den kunde magte det alt sammen. For det var jo for Jesu Skyld.

Han gik oppe ved Tjørnehækken paa Søndersiden af Holtunggaardens Have. Der var Læ. – Han blev efterhaanden meget lykkelig i Sindet – og lidt stolt over, at han nu selv kunde bruge sin Kristendom til saadan at slaa Fanden ned med. – Uh, men hvor Fjorden saae falsk ud, saa fuldstændig ligegyldig for os arime Mennesker! – Ak det histude! – tænkte han, idet han saae ind i Haven – det var ligesom Jætternes Verden, men herinde i Haven og hjemme og i Præstegaarden, det var Mandhjem. – Han gik ind ad den søndre Laage, – og nu først kom det ham imøde, det, som han egentlig var gaaet ud efter: *Juleaavhed*, dette søde »i Dag otte Dage«, som de alle gik og tænkte paa i denne Tid. Det var, som der glimtede Julelys hist og her i Tussmørket mellem Træerne.

Just i det samme fik han den smukke Tanke: Jamen hvis Du nu er en Horkarl? – En Horkarl, tænkte han ganske betuttet, – ja, det var jo ogsaa en Forbryder, og selv om han var aldrig saa stor en Forbryder, vilde Vorherre jo – – Meget rigtigt, men han var jo en Horkarl alligevel. – Er jeg virkelig? spurgte han næsten højt sig selv.

Ja, ikke sandt? Vorherre kunde jo saa frit tilgive ham, det var jo saa ganske fortræffeligt indrettet med det. Men han, Karl, havde jo da virkelig alligevel den Fornøjelse at bære det smukke Navn, han nu engang havde skaffet sig. Var han en Horkarl, ja, saa var han en Horkarl, det var jo saa klaart og saa nydeligt, saa det kunde ække være i